

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

41492

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı Sayın **KEMAL MEMİŞOĞLU** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

ÖZGÜL SAKİ

İstanbul Milletvekili

Son dönemde kamu hastanelerinde ve e-reçete sisteminde yaşanan teknik/idari uygulamalar nedeniyle, ICD-10 (Uluslararası Hastalık Sınıflandırması)' da yer alan F64 "transseksüalizm" tanı kodu ile hormon replasman tedavisinde kullanılan ilaçların reçete edilmesinin sistem tarafından engellendiği yönünde haberler kamuoyuna yansımıştır.

Hekimler tarafından reçete sisteme girilebilmekte; ancak imzalama ve onay aşamasında sistem işlemi tamamlanamamakta ve reçete geçersiz sayılmaktadır. Bu durumun, fiilen hormon tedavisine erişimin durdurulması anlamına geldiği ifade edilmektedir.

Bilindiği üzere Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu (TİTCK), 20 Kasım 2024 tarihinde hormon replasman tedavisinde kullanılan ilaçlara e-reçete zorunluluğu getirmiştir. Ancak bugün gelinen noktada, e-reçete zorunluluğunun teknik sistem blokajıyla birleşerek belirli bir tanı kodu üzerinden tedaviye erişimi engellediği anlaşılmaktadır.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile buna dayanılarak çıkarılan Sağlık Uygulama Tebliği (SUT) çerçevesinde işleyen e-reçete sisteminde, kamuoyuna açık bir mevzuat değişikliği olmaksızın tanı-ilaç eşleşmelerinin yazılım üzerinden engellenmesi; hukuki güvenlik ilkesine, idarenin belirlilik yükümlülüğüne, Anayasa'nın 10'uncu maddesindeki eşitlik ilkesine, Anayasa'nın 56'ncı maddesindeki sağlık hakkına açıkça aykırılık riski taşımaktadır.

Trans yurttaşların cinsiyet uyum sürecinde F64 kodu, psikiyatri-endokrinoloji sevk zinciri ve kurul süreçlerinin resmi bir parçasıdır. Bu kod üzerinden hormon reçete edilememesi, yalnızca ilaca erişimi değil, tüm tıbbi ve hukuki süreci kilitleme riski doğurmaktadır.

Bu doğrultuda;

1. Hastane bilgi yönetim sistemlerinde ve e-reçete altyapısında F64 tanı kodu ile hormon replasman tedavisinde kullanılan ilaçların reçete edilmesinin engellendiği doğru mudur?
2. Eğer böyle bir teknik engel mevcut ise, bu uygulamanın dayanağı nedir? Bu konuda Sağlık Bakanlığı, TİTCK veya SGK tarafından yayımlanmış bir genelge, talimat veya Sağlık Uygulama Tebliği (SUT) değişikliği var mıdır?

3. Tanı-ilaç eşleşmelerine ilişkin yazılım güncellemeleri hangi idari işlem veya karar doğrultusunda yapılmaktadır? Bu güncellemeler kamuoyuna neden açık biçimde duyurulmamaktadır?
4. F64 kodu üzerinden hormon reçetesi yazılamaması nedeniyle tedavisi kesintiye uğrayan kişi sayısı kaçtır? Bakanlığınızın bu konuda tuttuğu istatistiki veri var mıdır?
5. Hormon replasman tedavisi gören trans yurttaşların tedavilerinin kesintisiz sürdürülmesi için Bakanlığınız tarafından alınmış bir önlem var mıdır?
- 6.Söz konusu uygulamanın Anayasa'nın eşitlik ilkesi ve sağlık hakkı çerçevesinde değerlendirilmesi yapılmış mıdır? Bu konuda Bakanlık bünyesinde herhangi bir hukuki görüş alınmış mıdır?
7. Bakanlığınız, trans yurttaşların sağlık hizmetlerine ayrımcılığa uğramadan erişimini güvence altına almak için hangi somut adımları atmayı planlamaktadır?